

Fullmäktige 17.11.2025 § 157

§ 157

Motion om att locka amerikanska forskare till Esbo

Beredning och upplysningar:
Lostedt Marika
Arni-Harden Melissa
fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Leila Arstilas m.fl. motion 19.5.2025 om att locka amerikanska forskare till Esbo och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Fullmäktige:
Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Redogörelse

Motionen

Leila Arstila och 18 andra ledamöter lämnade 19.5.2025 en motion om att locka amerikanska forskare till Esbo.

I motionen föreslås det att Esbo stad tillsammans med forskarsamfundet skulle kunna locka forskare att flytta till Esbo. Grunden för motionen är den nya amerikanska administrationens åtgärder mot universitetens autonomi och nedskärning av finansiering som har lett till arbetslöshet och forskarflykt.

I motionen föreslås att även Esbo stad ska ta i bruk kraftigare medel för att locka amerikanska forskare och få dem att bosätta sig i Esbo.

Svar på motionen

Sammanfattning:

- Lockandet av amerikanska forskare är en del av lockande av internationell arbetskraft som Esbo stad utvecklar tillsammans med företag, arbetsgivare och centrala intressentgrupper.
- För att lyckas i den globala konkurrensen om experter måste staden fastställa en målbild samt säkerställa tillräckliga resurser för att kunna verka i ekosystemet för lockande av internationella experter.
- Staden har en viktig roll när det gäller att locka experter för att säkerställa att stadens basservice, såsom småbarnspedagogik, undervisning och fritidstjänster, är tillgänglig och utvecklas så att den motsvarar den allt mångsidigare befolkningens behov.

Ett av målen i Berättelsen om Esbo är att Esbo ska vara bäst i Finland på att integrera, samt vara en internationellt attraktiv huvudstad för

företagande, som erbjuder personer med spetskompetens och deras familjer den bästa platsen att bo på. Esbos roll i att göra Finland attraktivt för internationella experter är betydande: I Esbo ökade antalet sysselsatta personer med utländsk bakgrund som arbetade som chefer, specialsakkunniga och experter med 254 procent – från 3 858 personer i början av 2010-talet till 13 676 personer år 2023. Esbos andel av de sysselsatta invånarna med utländsk bakgrund inom dessa yrkesklasser i hela landet steg under denna tid från 15 procent till över 20 procent. På 2020-talet har tillväxttakten för denna grupp i Esbo varit cirka 1 000–2 000 personer per år. Av nettoökningen av sysselsatta i huvudstadsregionen mellan år 2000 och år 2022 var 89 procent personer med utländsk bakgrund.

Tillgången på arbetskraft har redan länge varit ett betydande hinder för företagets tillväxt och det krävs satsningar för att internationella experter ska kunna etablera sig på den lokala arbetsmarknaden och i företagen. Esbo stad har arbetat långsiktigt i över femton år för att personer som flyttat till Finland på grund av studier, arbete eller familj ska matchas med arbetsgivare som lider brist på arbetskraft. Som ett resultat av arbetet har det för staden skapats hörnstenstjänster i anslutning till dragningskraft och hållkraft för internationellt kunnande, bland annat Espoo Talent Hub och produktfamiljen Hello Espoo. Espoo Talent Hub är en helhet som samordnas av Talent-teamet vid resultatenheten för näringar. Syftet med helheten är att stödja dragnings- och hållkraften för internationella experter. Företagsorienterade tjänster utvecklas i ett allt tätare samarbete mellan resultatenheten för näringar och sysselsättningstjänsterna. Esbo stads roll inom internationell arbetskraftsrekrytering är i synnerhet att skapa kontakter med lokala arbetsgivare och företag, samt att bidra till att stärka upplevelsen av lyckad invandring genom lokala tjänster tillsammans med andra centrala aktörer. En förutsättning för att stärka dragningskraften för internationell kompetens är samarbete med arbetsgivare: om det inte finns arbetsgivare som anställer arbetskraft finns det inga arbetstillfällen att locka experter till.

Tillgången på kompetent arbetskraft baserar sig starkt på utbildnings- och arbetsrelaterad invandring och lockande av experter. Internationella experter jämför var de mest attraktiva möjligheterna finns globalt, och därför är det viktigt att sträva efter att ytterligare stärka Esbo stads och Finlands dragningskraft tillsammans med centrala partner på en internationell nivå. Förändringarna i USA påverkar i större utsträckning lockandet av experter och öppnar möjligheter att locka experter och forskare även från andra länder.

Esbo stads dragningskraft bland internationella experter och forskare baserar sig i synnerhet på Aalto-universitetet, Teknologiska forskningscentralen VTT samt företagets och regionens spetskompetens inom till exempel kvantteknik, mikroelektronik, halvledarteknik samt hälso- och bioteknik. Esbo strävar efter att vara en aktiv partner för dessa aktörer och att skapa attraktiva levnadsförhållanden för experter och deras familjer, även för forskare från USA. Genom den gemensamma innovationsberättelsen synliggörs samarbetet mellan befintliga aktörer och lockas nya aktörer från utlandet att flytta till Esbo. De kommande innovationsklustren, såsom Kvanttinova, företagsacceleratorn och testcentret inom NATO:s Diana-program samt EriCa-klustret för grön kemi, förväntas skapa tusentals nya arbetsplatser i Esbo. Staden strävar efter att intensifiera samarbetet med partner för att säkerställa kompetensen hos innovationsklustren. I diskussioner med Aalto-universitetet och VTT lyfts till exempel engelskspråkiga eller tvåspråkiga lärostigar för barn till experter och forskare som flyttar hit fram som viktiga attraktionsfaktorer.

Den statliga finansieringen av produktion och utveckling av tjänster för internationell rekrytering har koncentrerats till Business Finland samt NTM-centralernas utvecklings- och förvaltningscenter för att upprätthålla och utveckla den gemensamma funktionen Work in Finland. Hälften av invandrarna bor i huvudstadsregionens tre största kommuner, och 63 procent bor i de sex största städerna i Finland (C6-städerna). Städerna spelar därför en särskilt viktig roll på lokal nivå när det gäller att främja tillgången på arbetskraft samt att matcha experter och arbetsgivare. Utifrån dessa utgångspunkter ingicks ett alliansavtal mellan staten och C6-städerna för att utveckla gemensamma och kundorienterade servicevägar för rekrytering av internationell arbetskraft före utgången av regeringsperioden. Avsikten är att servicevägen i Esbo ska pilottestas och integreras i Business Espoos serviceutbud, som riktar sig till företag och arbetsgivare.

Allianssamarbetet omfattar flera åtgärder för att locka experter, inklusive amerikanska forskare:

- För att öka arbetsgivarsynligheten och främja matchningen produceras virtuella rekryterings- och evenemangskoncept Finland TalentMatch, som baserar sig på ett evenemangskoncept som utvecklats av Esbo stads Talent-team.
- Med hjälp av kampanjen Find your superposition, som startades av Work in Finland i september 2025, stöds företag, universitet och forskningsinstitut i synnerhet när det gäller att locka till sig forskare inom deep tech (inklusive kvantteknik, mikroelektronik och chip, artificiell intelligens samt fotonik och bildframställning) och hälsoteknik genom att erbjuda synlighet om arbetsgivarens lediga arbetstillfällen. Målländerna för kampanjen är Indien, Brasilien och USA, samt på basis av företagens önskemål andra målländer i Europa och globalt. Både Teknologiska forskningscentralen VTT och Aalto-universitetet deltar i kampanjen och tillsammans med dem planeras också en kompletterande kommunikationskampanj för Esbo i början av år 2026. USA har tagits med av Business Finland som ett nytt målland, särskilt på grund av det rådande politiska läget. Esbo samarbetar intensivt med Work in Finland, som har en lokal partner för kommunikation och PR-åtgärder i USA.
- I Work in Finlands kampanj ingår också Profi 9-finansiering av Finlands Akademi, som har reserverat 50 miljoner euro för rekrytering av forskare från utlandet. Ansökan är kopplad till att stärka universitetens profilering genom forskningsfinansiering och syftar till att öka möjligheterna att rekrytera internationella forskare på hög nivå till finländska universitet, till exempel från USA. Aalto-universitetet deltar i ansökningsomgångens andra fas tillsammans med 10 andra universitet.

I enlighet med Berättelsen om Esbo vill vi att Esbo är Nordens bästa plats för både återvändande och nya internationella experter. Eftersom tillgången på kompetent arbetskraft i framtiden också i allt högre grad kommer att stödja sig på aktivt lockande av internationella experter, bör staden fastställa en målbild för lockandet av experter som en del av det invandrings- och integrationsprogram som är under beredning. Samtidigt ska man säkerställa de resurser som krävs för att locka arbetskraft på ett efterfrågeorienterat sätt, det vill säga utifrån arbetsgivar- och innovationssamhällets behov. För att Esbo stads roll i lockandet av experter ska kunna utvecklas och stärkas, bör man säkerställa behoven hos de experter som lockas hit och hos de experter som redan finns här i fråga om fritid, boende och tjänster för familjer. Detta kräver målinriktad utveckling av fritidstjänsterna, småbarnspedagogiken och undervisningstjänsterna så att de motsvarar behoven hos den allt mer internationaliserade befolkningsgruppen.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 27.10.2025 § 317

Förslag

Föredragande
Stadsdirektör Mykkänen Kai

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Leila Arstilas m.fl. motion 19.5.2025 om att locka amerikanska forskare till Esbo och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Valtuustoaloite Espoo vahvistaa keinoja yhdysvaltalaisten tutkijoiden houkuttelemiseksi ja kotouttamiseen Espooseen

För kännedom